

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja ce
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócnu
Napoj mócnu
Lubosc ma;
Bóh pak swěrnny
Přec spar měrnny
Čerstwosc da

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty

Z njebjes mana
Njeh cí khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čerbičke njedźeliske lopjeno

W Budyschinje

13. meje 1934

Bauzen

Njedźela Graudi.

Eph. 2, 4—10.

W kažkej krajinje leži tola w tutych dnjach zyla stwórba přšed nami. Eso džiwajo steja ludžo přšed kčžejazyymi šchto-
mami a lukami, a tola, ja kšchescžijana njeje to to najwjet-
šche, so widži skutki wšchedomózneho stworicžela, ně, wón šnaje
hšchcže wjetšche. Wón wocžini knihe wšchěch knihow, kšwate
pišmo, a dha móže do najšwjecžišcheho, do wutroby njebjes-
škeho Wótza nutshladacž. A šchto tam widži? Tekstne kłowo
kaž zyla biblija da na to wotmołwjenje: Boža wutroba je
bohata na kšmilnosć, a dla tuteje kšmilnosće a kšwojeje wul-
keje miłosće dla je naš najprjedy š hnady šbóžnych ščžinik.

Kak hušto pak čłowjek našchich dnjow to „Boža wutroba
je bohata na kšmilnosć“ wopacžnje rosumi. Tu widžu je-
neho, kiž Bože kšwate kłowo šazpi. Šdnž šwonny jeho do Bo-
žeho domu přšchepošcheja, dže Bohu š pucža, wón njeha, so
Bóh jemu něšchto praji. Ša bibliju nima ničžo wysche, wo
dušchu šo njestara, š tomu ma po kšwojim měnjenju pošdžišcho
kšwile, ale rěč š nim ras kšhutnje, a wón šo trošchtuje, Bóh
je kšmilny, Bóh je lubosć a dha šměje tež ša mnje něšchto
wysche! Šrudna lohšomnšnosć, biblija tajki trošcht nješnaje
a Bóh njeda šo ša kšměch měčž. Tam widžu druhich, kiž šu šo
šwadžili. Wutroba je pošna hidy a žadny njeha šo wujed-
nacž a wodacž. Tšecži njewědža, šchto wěčnosć je. Štajnje
leži jim kša na jasnku, a tak dže dale, a prašchesh šo jich,
šchto budže š waš jónu we wěčnosć, dha špokojeni wotmoł-
wja, my šo špušchžamy na kšmilneho Boha, wón budže tež
naš š hnady přšchisacž. Še tomu tak? Bože kłowo praji: Nje-
mnlcže šo, Bóh njeda šo ša kšměch měčž, šchtož čłowjek šnje,
budže tež žnjecž. Boža kšmilnosć njeha naš wěštny čžinicz
w hrěchach, ale wona čže naš wot hrěchow wucžiščicž, wona
čže naš š pošucže wjesčž.

Boža kšmilnosć bě, šo je Bóh kšwojeho jenicžkeho naro-
dženeho kšyna pošlak, šo bnyhu wšchitzy, kiž do njeho wěrya,
šhubjeni njebyli, ale wěčzne žiwjenje měli. A pola tutoho
Kšhryštuža a jenož pola njeho dyrbi čłowjek kšwoje wumož-
nje pytač a namakač. Wo čžo šo jedna, šo dyrbi do šo hicz
a we prawej pošucže a we wěrye Kšhryštuža a w nim Božu
kšmilnosć šapšchimnyčž. Šsy tak daloko? Šdnž ně, dha kšwa-
taj dženkša hšchcže a wumož kšwoju dušchu, hižo jutšje móže
pšchepošdže hncž. Šdnž haj, dha wješel šo Božeho kšmiljenja,
pšchetož wón čže š Kšhryštužom tež tebe, kiž bě morwy w hrě-
chach, žiweho ščžinicz.

Šsy wo tym něšchto pštnył w twojim žiwjenju? Šladaj
jenož ras wrócžo na šandžene dny, widžiš tam, wulki ros-
džel mjes tym něhdy abo to bě a mjes tym nětko abo to je?
Še wšchitko pšchi štarým woštało? Bóh šon Knjes docžaka wot
kšždeho dospołne wobnowjenje, přjedy morwy w hrěchach,
nětko živy w Kšhryštužu. Šdžež Kšhryštuž do žiwjenja šupi,
tam budže wšcho hinał, hinasche wšchě myšle, wšchitke kłowa,
wšchě skutki. Čłowjek jedna po prašchenju, šchto wocžaka
Kšhryštuž wote mnje.

Morwy w hrěchach, wěšch, šchto to prajicž čže? Kšlko ža-
rowanja, kšlko kšžekhe, šrudžazeho tola to jene kłowo
„morwy“ wupraji. Dopomniš šo pšchi tym na kšmjertne bě-
dženje twojeho lubeho, přjedy hacž šo dušcha wot čžěla džěle-
šche, špomniš na hodžiny, hdžež šy wot lubeho nana abo
macžerje abo mandželškeho božemje prajil, hdžež šy pšchi ro-
wje štal atd. Ach, kak čžežko to wšcho je, ale wjele čžežšcho je
to morwy w hrěchach. Šrěch džěli čłowjeka wot žorla wšcheho
žiwjenja, wot Boha, a to mjenujemy duchownu kšmjercž. —
Šchto to rěka, budže nam jažne, hdž čžělnu a duchownu
kšmjercž pšchirunamy. Šalo bě twój lubny šemrěty wot tebe
šchol, dha wjazy njednyhach, a to šame móžesh pola duchow-
neje kšmjercže wobkědžbowacž. Duchownje morwy tež wjazy

njednych, pschetož dnhanje duschn je modlitwa, a tajki człowjeſ na žanu žiwu modlitwu wjazn njemnyſli. Wón tež kaſ morwn nicžo wjazn njeſtlyſchi; móžeſch jeho napominacz kaſ chzeſch, ſwědomnje móžeſch jeho warnowacz, wſchitko je po-darmo. Wón tež kaſ morwn nicžo wjazn njewidži, wón je ſlepny ſa Božu wſchedomóz a mudroſcz, ſlepny ſa wſchu Božu luboſcz a dobrotu, njech nam nětko na naſchich polach taſ kraſnje napſcheczliwo ſtupi, njech ſo w kóždeho žiwjenju ſjewi. Morwn njemóže wjazn rěczecz a taſ mjelczi tež huba duchownje morweho, wón njespěwa žadny kěrluſch wjazn k Božej czelczi, wón njewuſnaje Boha pſched druhimi ludžimi, we ſwójbje njepraji nam džeczom nicžo, ſo je wnyſhe nich nje-bjeſki Wótczež, kiž jich lubuje. Morwemu njecha ſo wjazn jěſcz a picz, taſ nimaja tež duchownje morwi, a kelko jich mamy w naſchich dnjach, žane žadanje po khlěbje žiwjenja, po Božim ſłowje abo Božim wotkaſanju. Morwn njemóže wjazn dželacz, taſ nima tež duchownje morwn žane mozn wjazn ſa twar Božeho kraleſtwa, wón njewojuje wjazn pſcheczliwo ſtemu. To najhórſche paſ je, duchownje morwn njewě kaſ czělnje khorn, kaſ wo njeho ſteji, wón njewě, ſo morwn je, ale myſli pſchezo hiſchcže na žiwjenje, wón je ſpokojom, hdnž ma jěſcz a picže, hdnž móže ſo ſwěta a žiwjenja wjeſelicz.

Ja ſebi myſlu, kaſ ſamo wot ſebje je nětko ſtyſkne praſchenje w tebi wotuczilo, ſluſcham dha ja ſnadž k morwnym? Chzeſch ſebi ſamemu na to prawe wotmoſtwjenje dacž, jedna ſo wo dwoje praſchenje: Kajke je najprjedy twoje ſtejniſchczo k hrěcham a potom k Bohu w njebjeſach. Sčto je tebi hrěch? Něſchto, ſchtož tebi czežko na ſwědomnje padnje, abo něſchto, ſ kotrnymž hrajkach? Wojujeſch wſchědnje pſcheczliwo hrěcham, tež pſcheczliwo hrěcham, kiž ſnadž woſebje lubo maſch a wo kotrnymž mēniſch, ſo njemóžeſch je pſchewincz? Wbo prajliſch w lohkomnyſlnoſczi, ach, wſchitny ludžo ſu hrěſchnizy, a ja ſkóncznje nicžo ſa to njemóžu, ſo je mje Wóh taſ ſtworil? Tu rěka najprjedy ras ſebi žyle ſprawnje wotmoſtwjenje dacž. A potom, kaſ ſtejiſch k Bohu Knjeſej? Čžejnje twoju wutrobu k njemu, je tebi modlitwa, to rěka rěcz ſ Bohom wjeſele, abo je czi to wſchitko wſcho jene? Njeje tebi njeđzela, hdnž njejn mohł ke miſchi hič, žana njeđzela, žadny prawy ſwjatny džen, abo džeſch radſcho Bohu ſ pucža? Daj ſebi na to wotmoſtwjenje; njeſtorčaj jo wróczo, juſſje ſnadž wjazn njemóžeſch wotmoſtwicz, kaſ pobožny ſyn nětko ras žarowaſche, to najcžejſche je mi, ſo njeje moja luba macž mi pſchi kónzu žane ſłowczko wjazn prajicz mohła. Eſnadž njemóžeſch tež ty bórny wjazn ſebi ſamemu račnowanje dacž.

Tuž dži tola dženſa ſnowa k twojemu ſbožnikej Jeſuſkej Khyſtucej, wón njecha, ſo woſtanjeſch morwn w hrěchach, ně, wón chze tebe k žiwjenju wjeſcz. Wón chze. Wo to paſ ſo jedna, ſo tež ty chzeſch, ſo chzeſch je wichej khtnoſczu a ſ žylej wutrobu a ſo njeprajiſch, njech tola wſcho taſ woſtanje, kaſ je było, ſym tola pchiſtojnny człowjeſ, tež nicžo ſkeho nje-czinju, a ſchto bychu ſkóncznje ludžo prajili, hdnž chznł žyle hinaſche žiwjenje ſapoczecz. To ſu pola taſ někotreho hiſchcže wulke ſadžewki, ale pſchewin je, prjedy hacž rěka pſchepoſdže, njeſpuſchcz ſo w lohkomnyſlnoſczi a morwn w hrěchach na Božu ſmilnoſcz. Njech je wſchěch próſtwa tež na njeđzeli Graudi: (161, 1): O ſwjatny Ducho, pój wſchaf k nam, bydl we naſ ſ twojej hnadu ſam, pój, ſkónzo rjane, jaſne ,a ſwěcz nam, ſwěza njebjeſka, ſo twoja móž naſ wohrěwa, nam k wjeſelu ſy kraſna jaſnoſcz, kraſnoſcz; ſ njebjeſ ſbože na naſ ſloži, k tebi džemy, ſa to lubje proſnyč chzemy. Haj, wo to chzemy wſchitny proſnyč, wſchitny to trjebamy, nuſnje trjebamy!

Samjen.

Sa macžerņu njeđzelu.

Slaj, w rjanym, kraſnym nalěczu je njeđzela
Macžerjam wſchěm lubym naſchim wēn'wana! —
Luba njeđzela, džaf, luboſcz njelutuj,
Macžerje wſchě bohacže mi ſwjeſeluj!

Eswěcz, lube ſkónczko, ranko ſabe pſches hórki,
Macžerjam a džeczom ſwěcz do komorki,
Koškej wloſki jim a licžka czeſwjene!
Taſ ſo wjeſle njeđzela wſchěm ſapocznje!

O džeczzi, wicže luboſcže wēnz macžeri,
Eſnpajcže tež kwětki na nju, rōžicžki!
Do kwěczela rjanoh' ſobu ſwjafajcže
Kajrjenſche jim ſłowa, pſcheczja luboſcže!

Wſchěm džeczom paſ, kiž macžer lubu ſabuchu,
Šhrěj ty, lube ſkónczko ſymnu wutrobu!
Wubudž we nich po macžerzny žedženja!
Taſ ſo jaſni ſažo luboſcz ſerſawa! —

O Wótcze, budž Ty ſ radžiczelom macžerjom,
So ſej wocžehnjeja kſmanych człowjekow,
Kaž ſo k Twojom žiwom' byczu wuſnaja,
Po prawym tu pucžu ſu cžaſ žiwjenja.

Q.

Macž.

Kral Korla XII. Šchwedſki, kiž 1697—1718 knježeſche, lubowaſche we ſwojich mlodnych lětach jara wino a ſo tež druhdn wopi. Ras bē tež pſche wjele pił. Njewědžo, ſchto czi- ni, wurasny hroſne ſłowa pſcheczliwo ſwojej macžeri, kotruž hewaf jara czeleczſche. Naſajtra ſčini jeho pſcheczjel na to kēdžbliweho. Karl ſblědnny, taſ ſo ſtrōži a hanibowaſche. Žadaſche ſebi keluch wina a džěſche ſ tutym k ſwojej macžeri.

„Macže!“ rjekny wón. „Ja ſym waſ wczera wohanil. Ja chzu to ſapocuczicz!“

Wuprajiwſchi to wupi kheluch a rjekny: „To bē poſled- nje wino, kotrež ſym we ſwojim žiwjenju pił!“

A wón je pſchi ſwojim ſłowje woſtał.

Eswójba.

Eſnate je, ſo w Žendželſkej wjele ſwójbow ſwěru do- mjaze nutnoſcže wotměwa, niž njeđzelu, ně, wſchědnje.

To cžinjeſche tež lordmajor ſir Thomas Abney je ſwojej ſwójbu. Tež nuſne džěka njeſamóchu jeho w tym ſamylcž. Wón bu ſa přenjeho mēſchczanoſtu hłowneho mēſta Londona wuſwolenny. Wuhotowachu jemu wulku hoſczinu. Ale tež ſ tu- teje woteńdže wón, khwataſche k ſwojej ſwójbje a mējachu wjecžornu nutnoſcz. Po tutej wróczi ſo ſažo do ſwjedžen- ſteje ſhromadžisny.

Saſſka krajna Ewangelſto-lutherſka

žyrkej — Němſka ewangelſka žyrkej.

Pjatk 4. meje bē ſa ewangelſku Saſſku wulki, roſſudny džen: Saſſka Ewangelſto-lutherſka žyrkej bu ſjednocžena do Němſkeje Ewangelſkeje Žyrkweje. Narodny kraj Lutheroweje reformazije je ſaſtupil do wulkeho žyſka, kotrnž budže bórny žyſk wſchěch dotalnych jenotliwnych ewangelſkich žyrkwojow we Němſkej. A tutomu wotnyſnjenemu kónzej bē tole wažna a wulka krocžel.

džela. Tute jemja so w nowej psyche. Tež tula bu wobnowjena a poskocžena. W njej běchu pišma s lětow 1818, 1844 a 1864. Nasche kopjenje pschinježe tež tuto naschim čitarjam, dofelž so sajimawe.

Tak je so scho stało, so by nam našch Boži dom byt sdžeržany na dolhe, dolhe lěta. Ssmny spntali čerwjey a mrokoče sadžewacz. Tohodla bu drjewo, kotremuž čerw hrožesche, do wošebiteho džela date, tohodla buchu pod třechu wulijawu pschicžinjene a murje s wošebitej naprawu wuhotowane, so njeby so mokrota pschedobnywala. Ssmny činili, sčtož bě nam pschi wobstejnoscach a wobmjesowanach kředkach možno, njesabnywšchi na pschczele, kotrymž sažo dachmy, sčtož bě jim wójna wsaka. Nětko chzyl Bóh tón Knjes schitacz a žohnowacz našchu kwjatnizu. My pač chzemy ju jemu pschezo sažo snowa kwjecžicž, jemu w njej klužo w duchu a w prawdze!

Zyrkej a stat.

Sakski biskop Coch pschindže do Budyschyna, a to jutije, pónđzelu, 14. meje. Popołdnju w 4 hodž. rěczy w Rehelečni psched kuziskimi duchownymi. Džiwajo na to, sčtož so 4. meje sta, budže to wažne seńdženje.

Nowe němste spěwarške sa Saksku njepschindu nětkole, jenož pschidawf so wuda. Tole je sakski biskop na napraschowanja sdželil.

Wschelate s blissta a dalofa.

Pónđzelu 7. meje wječor je senior kersbskich duchownych farac em. lic. theol. **M r ó s a k** w Budyschinku 88 lět stary wumrěf.

S Hodzija. Sapokasanje noweho fararja. Jutrownicžku bě knjes farac Voigt kwoje wožbalne předowanje měf. Druhi džen Jutrow sapokasa k. sup. Berg dotalnego druheho fararja k. fararja Wjesarja jako přenjeho fararja Hodzijskeje wožady. Pschi tutej kwjatocžnočzi skutkowachu kóbu k. wyschichy zyrkw. rada dr. Thomas, wyschichi farac Sarjeńk a farac Voigt. Boži dom bě sažo kaž hižo džen předy, krajnje wupycheny. Posawnistoyo pschewodžachu kěrlusche wožady a zyrkwinski khór wudebi Božu klužbu, kotraž bě sa němstich a kersbskich wožadnych shromadna, se kwojimi spěwami. Boži dom běchu hač na poslednje městno wobkřodnyli nutri kemšcherjo. Sswjatocžny to wokomik, jako wulka wožada posčaže a pod swonjenjom swonow duchowni do Božeho domu sastupichu a sa nimi wožadni sastupjerjo. Krocžachu na woktarnišcžo. K. sup. dzałowasche so we kwojej rěczy najpředy wokthadžazemu fararjej Voigtej w mjenje zyrkwineje wyschnoscze sa wscho kwěrne dželo, s kotrymž je tak dolho — w Hodziju kamo hižo 32 lět! — zyrkwil klužik. Nowemu přenjemu fararjej pschwoła na to kłowo stanjeneho Sbožnika: „Paž moje jehnjata!“ — Jan. 21, 15. — Wón jemu pschewesche, so by jemu spočzene bylo, kóbuschijnječ pastyrškeho smyhlenja Schimanoweho, niz so podwolicž požadanju, kotrež kwoju česč pnta, a pschpowědacž ewangelij w rěczy, kotruž našch čaž rosumi, a kitacz tnych, kiž maja česčto wojowacz, psched tym, so so shubja do njewěry a do sdalenošcze wot Boha. Bóh pač chzyl jeho skutkowanje žohnowacz.

Na to k. wyschichi farac Sarjeńk na woktar stupa, so by w kersbskej rěczy k wožadže porěčal. Wón na sačožku toho kłowa: „Měr budž s wami“ (Jana 20, 19) wožadu postrowi jako kersbsku, kotraž drje tola njemóže sačič njeměč njesapomniteho wótža Smischowe sawostajeństvo, jako ju-

trownu, kotraž se kwjateho pōsta a wot čžicheho pjatka pschischedschi stanjenemu wumožnikej kwoje radošne, dobyčeske kěrlusche sanoschuje, a jako we wošebitej myšli kwoje džesčku, dofelž džesč dženka wita kwojeho noweho 1. fararja, niz zuseho, ale na wšch 10 lět hižo jej snateho a lubeho, psches dobre a česčte dny s njej duschowpastyršcy swjajaneho; sčto na nim, kwojim nowym duchownym wjednikom iměje, wona wě. Hdnyž bě rěcznik spominał na wjelesajklužbne, dołholětne skutkowanje dotalnego 1. fararja G. Voigta, kiž so w tnych dnjach, niz s lohkej wutrobu, se kwojej Hodzijskej wožadu rosžohnuje, kotrehož dželo pač we njej wěscze w džakownym wopomnjecžu sawostanje, wón wožadu napominašche, jeho nasčlednika se starej a wschaf nowej lubosčzu a dowěru pschijecž; pschewož tež we kwojim nowym sastojništwje njebudže hinał kwojeje klužby hladacz ani móž ani chzycz hač w duchu a po myšli stanjeneho Knjesa a jeho postrowjenja: Měr budž s wami! Duchowniškeho sastojništwu žro a jadro je džesč: Měr pschpowědacž, měr prokřycz s wyschoscze, měr wučycz a k njemu wabicž, a to tajki měr, kiž kwět ani nima ani njedawa. S požohnowazym, na sapokasujomneho wobrocženy mi kłowami so kersbska narěč sčonczi.

Knjes wyschichi zyrkw. rada dr. Thomas wupraji nětko hišcže ras k. fararjej Voigtej džak zyrkwineje wyschnoscze a pschewesche k. fararjej Wjesarjej, so chzyl Bóh jemu móž kwojeho Ducha dacž, dopjelnicž tak wschelatore a wošebite nadawki, kažkež ma dženknišchidžen farac. Kónczejo pschepoda jemu wopišmo wo postajenju do přenjeho farškeho městna starošlawneje Hodzijskeje wožady. K. sup. Berg sapokasa nětko s „haj“ a se sawdacžom ruki noweho fararja, kotryž klecžo sbožopšhecža kwojich sastojnskich bratrow dosta. — We kwojim předowanju sačoži so k. farac Wjesar na jutrownu epistolu s Zap. sk. 10, rosložujo, kač my dostawamy, wěrjo do stanjeneho Sbožnika, jutrowne žohnowanje. Po předowanju rosloži Sserbam w kersbskej rěczy, kački porjad Bože klužby w pschichodže směja. Wožadne sastupjerštwje je wobsamklo, so hač na dalšche druhe farške městno wupróšdnjene wostanje, dofelž tukhwilu žadny kersbski duchowny njeje. kiž by něhdže woteńdženja měf. Městno ma so sažo wobkřadycz, hdnyž iměja kersbscy bohokłowozoyo, kotřiž nětkole studuja, prawo, sastawacz faršku klužbu. Tohodla ma kersbska Boža klužba wupadnyč na tymaj njedželomaj měkaza a na druhim kwjatym dnju wulkich kwjedzenjom, — potajkim na dnjach, na kotrychž bě wona druha a, knadnje wopytana, dofelž Sserbja njepschihódnego čaža dla radšcho do němsteje Božeje klužby du. S tym so smóžni, so tež hdnyž a hdnyž němski duchowny sastupuje. Na wschých druhich njedželach a kwjatnych dnjach, na kotrychž bě hač kem kersbska Boža klužba přenja, wostanje to tež dale tak. — Tak njech je Bože žohnowanje s Hodzijskej wožadu a s jeje nowym přenim fararjom a s jeho zyrwym domom.

Na pucz.

Česč nana a macze!

Distowanje. Knjeni L. w D.: Najwutrobnišchi džak; bě mi jara witane. Redaktor. — Sa Sswjatk: L. w B. — Sa Sswj. Trojizu: K. a w B. — Sa 1. po kwj. Tro.: K. w B.

Samowitoty redaktor farac Wyrzac w Nohaczach (Nostiz b. Weissenberg). Nastad Sserbska kłowna předašča konferenca w Budyschinje. — Čžisčez „Sserbske Nowiny“ w Budyschinje. — Wukhadža kóždu kóbotu a pčaci schtwórcželtnje 108 pjenježfow.